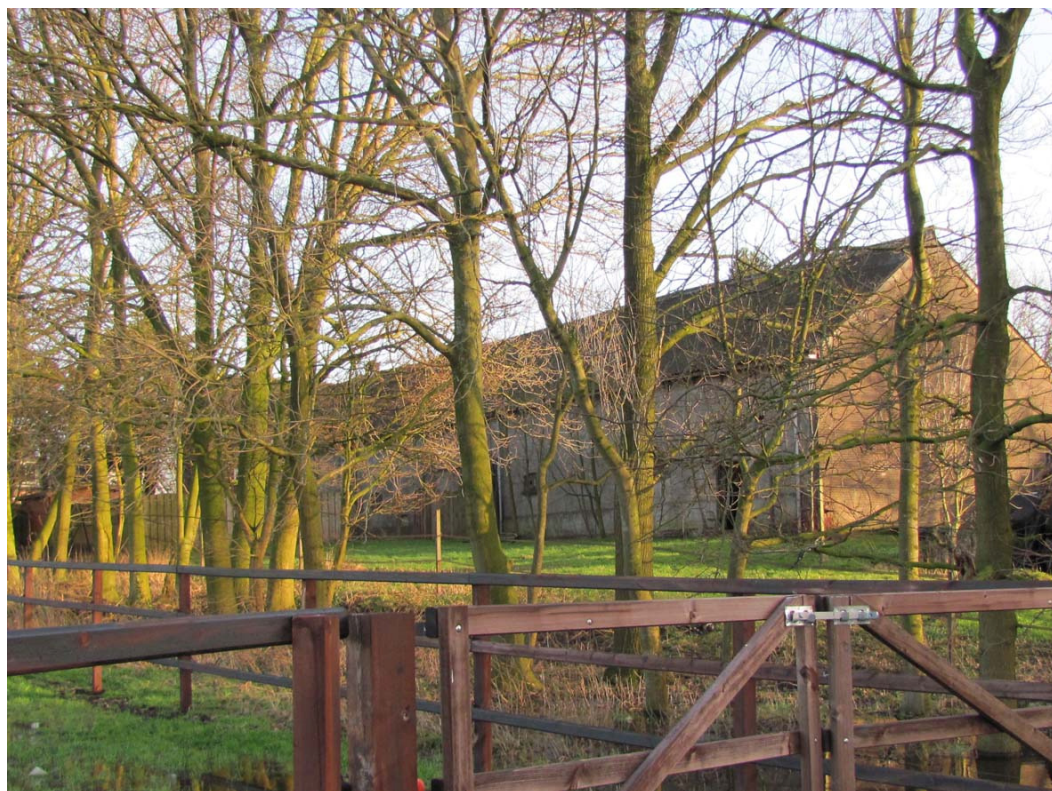

Verkennend Ecologisch Onderzoek

Noordeinde 142-150b te Waddinxveen

Watersnip-rapport 13A005

Colofon

Titel	Verkenkend Ecologisch Onderzoek
Subtitel	Noordeinde 142-150b te Waddinxveen
Status rapport	Eindrapport
Projectnummer	13A005
Datum uitgave	Augustus 2013
Samenstellers	Marianne Heijkoop, adviseur Watersnip Advies Amy van den Brink, adviseur Watersnip Advies John van Gemeren, senior adviseur Watersnip Advies
Foto's	Watersnip Advies
Naam en adres opdrachtgever	IntROview B.V. Sterrenlaan 24 2743 LS Waddinxveen
Contactpersoon opdrachtgever	Dhr. W.P. Kaandorp

Alle auteursrechten ten aanzien van dit rapport worden uitdrukkelijk voorbehouden. Niets uit dit rapport mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook zonder de voorafgaande schriftelijke toestemming van Watersnip Advies, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Inhoudsopgave

1	INLEIDING.....	7
2	TOETSINGSKADER	9
2.1	LANDELIJK NATUURBELEID- EN WETGEVING	9
2.1.1	<i>Flora- en Faunawet.....</i>	9
2.1.2	<i>Natuurbeschermingswet 1998 .....</i>	10
2.1.3	<i>Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (2012) .....</i>	10
2.2	PROVINCIAAL BELEID.....	11
2.2.1	<i>Provinciale Structuurvisie Zuid-Holland (2010) en Compensatiebeginsel Natuur en Landschap Zuid-Holland (1997).....</i>	11
3	LOCATIEBESCHRIJVING	13
3.1	HUIDIGE SITUATIE	13
3.2	PLANNEN.....	13
4	ECOLOGISCH ONDERZOEK	15
4.1	METHODE.....	15
4.2	FLORA	15
4.3	FAUNA	16
4.3.1	<i>Vogels.....</i>	16
4.3.2	<i>Vissen.....</i>	16
4.3.3	<i>Amfibieën .....</i>	17
4.3.4	<i>Reptielen .....</i>	17
4.3.5	<i>Zoogdieren.....</i>	18
4.3.6	<i>Vleermuizen .....</i>	18
4.3.7	<i>Overige soorten .....</i>	18
5	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	21
5.1	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN.....	21
5.2	ALGEMENE ZORGPLICHT	22
6	BRONNEN.....	24

1 Inleiding

Op de locatie Noordeinde 150b is Stal Everse gevestigd. Hier worden springpaarden gefokt en getraind. In het geldende bestemmingsplan heeft deze locatie de bestemming Agrarisch – paardenfokkerij. Stal Everse heeft het aangrenzende perceel Noordeinde 142 aangekocht. Dit perceel, met bestaande bebouwing, moet ook de bestemming Agrarisch – paardenfokkerij krijgen. Men is voornemens om op deze locatie een nieuwe paardenstal te realiseren. Een van de bestaande stallen zal hiertoe afgebroken worden. In dit kader werkt IntROview B.V. aan een bestemmingsplanherziening en een aanvraag van een omgevingsvergunning. Naar aanleiding hiervan is een verkennend ecologisch onderzoek uitgevoerd.

Op 1 april 2002 is de Flora- en faunawet (FF-wet) in werking getreden. De FF-wet regelt de bescherming van planten en dieren in Nederland. Beschermd plantensoorten mogen niet vernietigd of beschadigd worden. Beschermd diersoorten mogen niet gedood, verwond of opzettelijk verontrust worden. Daarnaast mogen hun nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen niet beschadigd, vernield, uitgethaald, weggenomen of verstoord worden en mogen hun eieren niet vernietigd of vernield worden. Als dit wel dreigt te gebeuren tijdens het uitvoeren van bouwwerkzaamheden en dit door aanpassing van de plannen niet te voorkomen is, moet een ontheffingsaanvraag ingediend worden. Een onderzoek naar de aanwezige flora en fauna is daarom altijd noodzakelijk voor het uitvoeren van ruimtelijke inrichtings- of ontwikkelingsmaatregelen.

Op 4 februari 2013 hebben gekwalificeerde medewerkers van Watersnip Advies een Flora- en fauna-inventarisatie verricht in het plangebied. Hierbij werd met name gelet op het voorkomen van beschermde planten- en diersoorten. Daarnaast zijn de verschillende biotopen binnen het plangebied beoordeeld met betrekking tot potentieel voorkomende beschermde soorten.

Dit rapport geeft een overzicht van de aanwezige en verwachte flora en fauna in het plangebied. Vervolgens wordt aangegeven of er bij het realiseren van de voorgenomen plannen schade verwacht wordt aan beschermde soorten. Met het oog op de algemene zorgplicht, die geldt voor alle planten- en diersoorten, worden waar mogelijk maatregelen beschreven gericht op het voorkomen van schade.

2 Toetsingskader

De initiatiefnemer van de voorgenomen bouwplannen dient te verkennen of er mogelijk schadelijke gevolgen zijn voor beschermde natuurwaarden in het plangebied. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen beschermde planten- en diersoorten en beschermde gebieden.

Concreet betekent het dat nagegaan moet worden of:

- Er overtreding van de verbodsbepalingen voor beschermde soorten plaatsvindt (toetsing Flora- en Faunawet en provinciaal compensatiebeleid);
- Er mogelijke significante gevolgen zijn voor beschermde gebieden (toetsing Natuurbeschermingswet 1998);
- Er wezenlijke waarden en kenmerken voor Ecologische Hoofdstructuurgebieden aangetast worden (toepassen afwegingskader Structuurschema Groene Ruimte).

2.1 Landelijk natuurbeleid- en wetgeving

2.1.1 Flora- en Faunawet

Op 1 april 2002 is de Flora- en faunawet (FF-wet) van kracht geworden. De FF-wet regelt de bescherming van planten en dieren in Nederland. Het uitgangspunt van de wet is dat beschermde planten- en diersoorten geen schade mogen ondervinden. Voor werkzaamheden die geen schade veroorzaken aan beschermde soorten, hoeft vooraf niets geregeld te worden. Als het echter onmogelijk is om schade aan beschermde soorten te voorkomen, dan moet vooraf bepaald worden of er een vrijstelling geldt of dat er een ontheffing moet worden aangevraagd. De voorwaarden verbonden aan een vrijstelling of ontheffing zijn afhankelijk van de mate van bescherming van de planten- en diersoorten die binnen het plangebied voorkomen. De soorten zijn onderverdeeld in drie categorieën: algemeen beschermde soorten (tabel 1 FF-wet), streng beschermde soorten (tabel 3 FF-wet) en overige soorten (tabel 2 FF-wet).

Wanneer in geval van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting schade ontstaat aan beschermde planten en dieren, geldt voor de algemeen beschermde soorten uit tabel 1 een vrijstelling. Ook voor de soorten uit tabel 2 kan een vrijstelling gelden, onder voorwaarde dat er gehandeld wordt volgens een door het ministerie van Economische Zakengoedgekeurde gedragscode. Wanneer het opstellen van een gedragscode niet mogelijk is of niet voldoende blijkt te zijn, moet voor de beschermde soorten uit tabel 2 een ontheffing worden aangevraagd bij het ministerie van Economische Zaken. Wanneer schade ontstaat aan de streng beschermde soorten uit tabel 3 moet altijd een ontheffing worden aangevraagd.

Een ontheffing wordt alleen toegekend als de werkzaamheden het voortbestaan van de soort niet in gevaar brengen. Daarnaast geldt ten aanzien van soorten uit tabel 3 die eveneens opgenomen zijn in bijlage IV van de Habitatrichtlijn, dat een ontheffing alleen verleend wordt wanneer er geen andere bevredigende oplossing bestaat en er sprake is van dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten.

Het is ook mogelijk om in het planconcept ecologische maatregelen te integreren die de duurzame staat van instandhouding van de (streng) beschermde soorten waarborgen. Het gaat daarbij dus om het voorkómen van schade. In dat geval is een ontheffingsaanvraag niet

nodig. Het is dan wel noodzakelijk dat het nieuwe leefgebied functioneel is vóórdat het bestaande biotoop schade ondervindt.

Overigens geldt voor alle planten- en diersoorten de algemene zorgplicht uit artikel 2 van de FF-wet. Deze bepaalt dat een ieder die weet dat zijn of haar handelen nadelige gevolgen kan hebben voor flora en/of fauna, verplicht is om maatregelen te nemen (voor zover redelijkerwijs kan worden gevraagd) die deze negatieve gevolgen zoveel mogelijk voorkomen, beperken of ongedaan maken. De zorgplicht kan gezien worden als algemene fatsoenseis die voor iedereen geldt.

2.1.2 Natuurbeschermingswet 1998

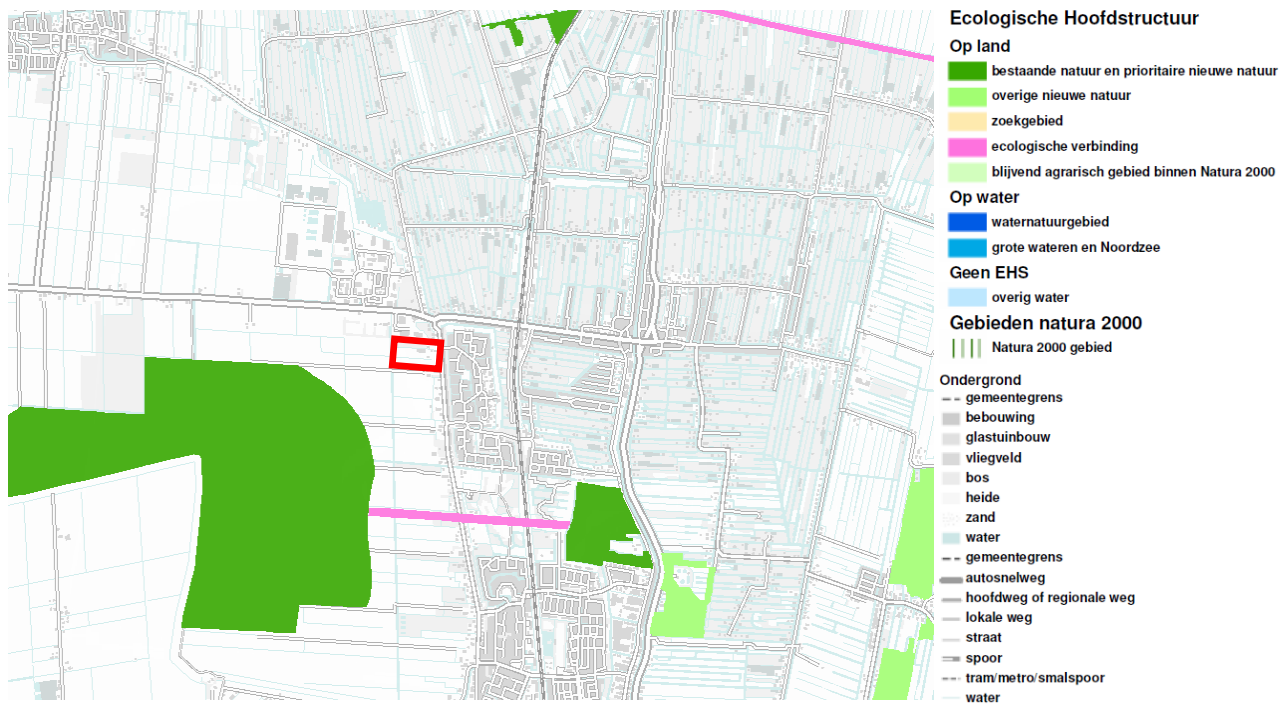
De bescherming van gebieden is geregeld in de Natuurbeschermingswet 1998 (NB-wet). De bepalingen uit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn zijn opgenomen in de NB-wet. De NB-wet regelt de bescherming van Natura2000-gebieden (Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden), Beschermde Natuurmonumenten en Wetlands. Het plangebied maakt geen onderdeel uit van een Natura2000-gebied of beschermd natuurmonument. De dichtstbijzijnde Natura2000-gebieden, 'De Wilck', 'Broekvelden, Vettenbroek & Polder Stein' en 'Nieuwkoopse Plassen & De Haeck', bevinden zich op respectievelijk 6,9 km ten noordwesten, 7,5 km ten zuidoosten en 8,2 km ten noordoosten van het plangebied. Vanwege de afstand tot het plangebied zullen de geplande werkzaamheden geen directe invloed hebben op deze Natura2000-gebieden.

Doelsoorten van het Natura2000-gebied 'De Wilck' zijn Kleine zwaan en Smient. Doelsoorten van het gebied 'Broekvelden, Vettenbroek & Polder Stein' zijn Kleine zwaan, Smient, Krakeend en Slobeend. Doelsoorten van het gebied 'Nieuwkoopse Plassen & De Haeck' zijn Gestreepte waterroofkever, Bittervoorn, Kleine Modderkruiper, Meervleermuis, Noordse woelmuis, Groenknolorchis, Platte schijfhoren, Roerdomp, Woudaapje, Purperreiger, Zwartkopmeeuw, Zwarte stern, Snor, Rietzanger, Grote karekiet, Grote zilverreiger, Kolgans, Smient en Krakeend. Een deel van deze doelsoorten komt uitsluitend voor binnen het Natura2000-gebied. Andere soorten, zoals Smient, Krakeend, Slobeend, Kleine zwaan en Kolgans foerageren ook in de bredere omgeving van het Natura2000-gebied. Het plangebied ligt binnen de actieradius van deze doelsoorten. Door afwezigheid van brede sloten is het plangebied echter niet geschikt voor de doelsoorten. Bovendien vinden de geplande ruimtelijke ingrepen alleen plaats op het verharde deel van het erf. Nabij erf en bebouwing is de verstoring dusdanig groot dat de doelsoorten hier niet voorkomen. Negatieve effecten op de doelsoorten van de Natura2000-gebieden zijn derhalve niet aan de orde.

2.1.3 Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (2012)

Het beleid met betrekking tot de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan van 1990, is via de planologische kernbeslissing Nota Ruimte van de voormalige Ministeries van VROM, LNV, V&W en EZ (2006) voortgezet in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte, opgesteld door het Ministerie van I&M (2012). De natuur in de EHS is beschermd middels een 'nee, tenzij'-regime. Binnen de EHS zijn nieuwe projecten, plannen en handelingen met een significant negatief effect op de wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS niet toegestaan, tenzij er sprake is van een groot openbaar belang en reële alternatieven ontbreken. Eventuele schade moet zoveel mogelijk worden gemitigeerd en/of gecompenseerd. Dit compensatiebeginsel is geïntroduceerd in het Structuurschema Groene Ruimte (SGR) en verder uitgewerkt in Spelregels EHS (2007). Binnen de door het Rijk gestelde kaders begrenzen, beschermen en onderhouden de provincies de EHS. Provinciale ecologische verbindingzones zijn beschreven in het rapport 'Ecologische verbindingzones in Zuid-Holland (1998)'.

Rond het plangebied liggen verschillende gebieden die onderdeel uitmaken van de Ecologische Hoofdstructuur (Figuur 1). Ten noorden van het plangebied ligt het EHS-gebied 'Zaans Rietveld'. Ten zuidoosten van het plangebied liggen de EHS-gebieden 'Voorofsche polder' en 'Reeuwijk'. Ten zuidwesten van het plangebied ligt het EHS-gebied 'Bentwoud'. Daarnaast liggen rond het plangebied verschillende ecologische verbindingzones. De genoemde EHS-gebieden en ecologische verbindingzones liggen op enige afstand van het plangebied. Aangezien werkzaamheden uitsluitend plaatsvinden op het erf, zullen bovengenoemde gebieden geen schade ondervinden van de geplande werkzaamheden.

Figuur 1: Ecologische Hoofdstructuur in de directe omgeving van het plangebied
(Bron: <http://geo.zuid-holland.nl/geo-loket/html/atlas.html?atlas=EHS>)

2.2 Provinciaal beleid

2.2.1 Provinciale Structuurvisie Zuid-Holland (2010) en Compensatiebeginsel Natuur en Landschap Zuid-Holland (1997)

Op 2 juli 2010 zijn de Provinciale Structuurvisie, de Verordening Ruimte en de Uitvoeringsagenda vastgesteld door de Provinciale Staten van Zuid-Holland. In de 'Visie op Zuid-Holland' beschrijft de provincie haar doelstellingen en provinciale belangen. De nieuwe integrale Structuurvisie voor de ruimtelijke ordening vervangt de vier streekplannen en de Nota Regels voor Ruimte (2005). De Structuurvisie vormt het beoordelingskader van Gedeputeerde Staten voor gemeentelijke ruimtelijke plannen.

Het plangebied wordt in de Provinciale Structuurvisie Zuid-Holland deel aangeduid als 'Agrarisch landschap' en 'Provinciaal landschap'.

Op 2 juli 2010 zijn de Provinciale Structuurvisie, de Verordening Ruimte en de Uitvoeringsagenda vastgesteld door de Provinciale Staten van Zuid-Holland. In de 'Visie op Zuid-Holland' beschrijft de provincie haar doelstellingen en provinciale belangen. De nieuwe

integrale Structuurvisie voor de ruimtelijke ordening vervangt de vier streekplannen en de Nota Regels voor Ruimte (2005). De Structuurvisie vormt het beoordelingskader van Gedeputeerde Staten voor gemeentelijke ruimtelijke plannen.

De beleidsregel 'Compensatiebeginsel Natuur en Landschap Zuid-Holland (1997)' is in 2011 geactualiseerd. De beleidsregel is in 2011/2012 verder uitgewerkt en wordt toegelicht in de provinciale beleidsregel 'Compensatie Natuur, Recreatie en landschap Zuid-Holland' (2013). Deze is in mei dit jaar (2013) door Gedeputeerde Staten vastgesteld.

In het nieuwe compensatiebeginsel is voor een aantal gebieden compensatie noodzakelijk bij het verlies van ecologische waarden. Dit zijn;

- de Ecologische Hoofdstructuur;
- de belangrijke weidevogelgebieden;
- de recreatiegebieden in de Zuidvleugel;
- de karakteristieke landschapselementen.

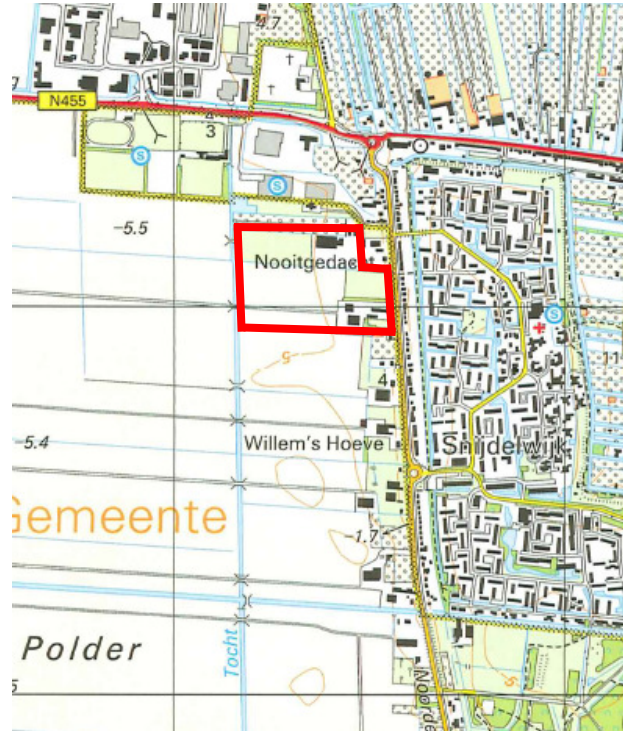
Biotopen voor Rode lijstsoorten zijn niet meer compensatieplichtig.

3 Locatiebeschrijving

3.1 Huidige situatie

Het plangebied ligt in de kilometervakken met de Amersfoortse coördinaten: 103-453 en 103-454.

Op het perceel Noordeinde 150b is momenteel reeds Stal Everse gevestigd. Op het terrein bevinden zich verschillende faciliteiten voor het huisvesten, fokken en trainen van springpaarden. Aan de noordzijde bevindt zich een complex van stallen en een grote overdekte rijbaan. Tevens bevindt zich hier een stapmolen, een buitenrijbaan en een woonhuis met tuin. Aan de west- en zuidzijde bevinden zich hoog omheinde weiden waar de paarden 's zomers vrij buiten kunnen lopen. Aan de zuidkant grenst het perceel van nummer 150b aan het aangekochte perceel Noordeinde 142. Op dit perceel bevinden zich een woonhuis en verschillende oudere stallen, waar momenteel paarden in groepsvorm gehuisvest zijn. Enkele van deze stallen beschikken over een uitloop naar een kleine buitenbak waar de paarden vrij kunnen rondlopen. Tevens bevindt zich hier een kleine overdekte rijbak.

Figuur 2: Ligging plangebied

3.2 Plannen

In het geldende bestemmingsplan heeft het perceel Noordeinde 150b de bestemming Agrarisch – paardenfokkerij. Het perceel Noordeinde 142 moet ook de bestemming Agrarisch – paardenfokkerij krijgen. De familie Everse is voornemens om op deze locatie een nieuwe, grote paardenstal (25 x 60 m) te realiseren. Een van de bestaande stallen zal hiertoe afgebroken worden.

De sloten blijven bij de voorgenomen werkzaamheden ongemoeid.

4 Ecologisch onderzoek

4.1 Methode

Voordat begonnen is met het verkennend veldonderzoek, is een korte, grondige bureaustudie uitgevoerd, waarbij diverse internetsites, relevante artikelen en verspreidingskaarten (o.a. RAVON) zijn geraadpleegd, om te bepalen welke (streng) beschermde planten- en diersoorten in het plangebied zouden kunnen voorkomen. De bureaustudie dient ertoe een meer gerichte, effectieve en efficiënte veldinventarisatie te kunnen uitvoeren.

Op maandag 4 februari 2013 hebben gekwalificeerde medewerkers van Watersnip Advies een Flora- en fauna-inventarisatie gedaan in het plangebied. Tijdens deze inventarisatie is tevens een indicierend vooronderzoek uitgevoerd met betrekking tot vleermuizen. Hierbij is middels de checklist van het Vleermuisprotocol van de Gegevensautoriteit Natuur geïnventariseerd welke functies het plangebied ten aanzien van vleermuizen zou kunnen vervullen. De inventarisatie heeft plaatsgevonden tijdens de periode van winterrust van vissen en amfibieën. Er is daarom geen sloot- en/of visonderzoek uitgevoerd. Wel is gekeken naar de geschiktheid van het biotoop.

4.2 Flora

Een groot deel van het plangebied bestaat uit grasland, dat door middel van hoge hekken in afzonderlijke weides verdeeld is. De erven van beide percelen bestaan grotendeels uit verharding. Rond de woning op het perceel van nummer 150b bevindt zich een aangelegde tuin met een waterpartij en een gazon. Langs de sloot ten zuiden van de woning is een natuurvriendelijke oever aangelegd en is Riet aangeplant. Ten noorden van de woning op het perceel van nummer 142 staat een bomenrij die voornamelijk bestaat uit Es en Eik. Deze bomenrij loopt door langs de stal die gesloopt zal worden. Achter de te slopen stal staat een bomenrij bestaande uit Iep, Zwarte els en Meidoorn. Tussen de bestaande stallen aan de zuidkant van het plangebied staan Hazelaar en Populier.

Er zijn binnen het plangebied geen beschermde plantensoorten aangetroffen. Er is binnen het plangebied ook geen geschikt biotoop aanwezig voor beschermde plantensoorten, die vaak specifieke eisen stellen aan hun leefomgeving. Beschermde plantensoorten worden daarom niet verwacht binnen het plangebied.

Figuur 3: Bomenrij naast de af te breken stal

Figuur 4: Grasland verdeeld in afzonderlijke weides

4.3 Fauna

4.3.1 Vogels

Tijdens de inventarisatie zijn verschillende algemene vogelsoorten waargenomen binnen het plangebied, zoals Kauw, Ekster, Koolmees, Merel en Houtduif. Alle vogels zijn beschermd in het kader van de Flora- en faunawet. De nesten van alle vogels zijn tijdens het broedseizoen beschermd en mogen niet verontrust worden. Aangezien de inventarisatie heeft plaatsgevonden buiten het broedseizoen, zijn er tijdens het veldbezoek geen broedende vogels aangetroffen. De bomen en struiken binnen het plangebied kunnen in het broedseizoen broedgelegenheid bieden aan verschillende algemene vogelsoorten.

Nesten van enkele vogelsoorten, zoals Gierzwaluw, Huismus en verschillende uilensoorten, zijn jaarrond beschermd. Gierzwaluw en Huismus komen voor in de omgeving van het plangebied en broeden voornamelijk onder met pannen gedekte daken. Onder de pannendaken van de woning en de oude stallen op het perceel van nummer 142 bevindt zich mogelijk broedgelegenheid voor deze soorten. De stal die afgebroken zal worden, heeft geen pannendak en biedt geen broedgelegenheid aan Gierzwaluw en Huismus. Er is in de stal geen dakbeschot aanwezig, er is zicht op de houten balken en het met golfplaten gedekte dak en alles is goed inspecteerbaar (Figuur 6). Er zijn in de stal geen jaarrond beschermde nesten of geschikte locaties voor jaarrond beschermde nesten aangetroffen.

4.3.2 Vissen

Uit de bureaustudie blijkt dat de (streng) beschermde vissoorten Kleine modderkruiper (tabel 2 FF-wet) en Bittervoorn (tabel 3 FF-wet / Rode Lijst status 'kwetsbaar') voorkomen in de omgeving van het plangebied. De natuurvriendelijke oever in sloot ten zuiden van de woning is recentelijk aangelegd en het aangeplante Riet is nog erg jong (zie foto figuur 5). Vegetatie in het water ontbreekt. Ook de overige sloten binnen het plangebied zijn smal en ondiep en plantengroei ontbreekt er (Figuur 7). Deze sloten zijn, ondermeer door het ontbreken van vegetatie in het water, geen geschikt biotoop voor Kleine modderkruiper en Bittervoorn. Beide soorten worden daarom niet verwacht binnen het plangebied. Er worden binnen het plangebied ook geen andere (streng) beschermde vissoorten verwacht. Overigens blijft de sloot nabij de woning, met het ingeplante riet in de reconstructie van het terrein gewoon bestaan.

Figuur 5: Nieuwe natuurvriendelijke oever in sloot ten zuiden van de woning.

Figuur 6: Balken en dak van de te slopen stal

4.3.3 Amfibieën

Tijdens de veldinventarisatie zijn geen beschermde amfibieën aangetroffen binnen het plangebied. Er kan aangenomen worden dat de algemeen beschermde Groene kikker, Bruine kikker, Gewone pad en Kleine watersalamander (allen tabel 1 FF-wet) incidenteel voorkomen binnen het plangebied.

Figuur 7: Sloop binnen het plangebied

Uit de bureaustudie blijkt dat de streng beschermde Rugstreeppad (tabel 3 FF-wet / Bijlage IV Habitatrichtlijn / Rode Lijst status 'gevoelig') voorkomt in de omgeving van het plangebied. De Rugstreeppad komt voornamelijk voor op zandige terreinen met een betrekkelijk hoge dynamiek, zoals de duinen, de uiterwaarden van grote rivieren, opgespoten terreinen, heidevelden en akkers. Voor de voortplanting is de Rugstreeppad afhankelijk van ondiepe wateren, die vrij snel opwarmen. Vaak wordt gebruik gemaakt van tijdelijke poeltjes of plassen. Binnen het plangebied is dergelijk voortplantingsbiotoop niet aangetroffen. Mogelijk overwintert een enkel exemplaar van de Rugstreeppad in zogenaamde rommelhoekjes binnen het plangebied, onder elementen als tegels, pellets en autobanden. De zandige rijbakken zijn ongeschikt als overwinteringsgebied voor de Rugstreeppad, omdat het gebruik van de rijbakken door de paarden te veel verstoring oplevert. Op basis van de geraadpleegde verspreidingskaarten worden binnen het plangebied geen andere (streng) beschermde amfibieën verwacht.

4.3.4 Reptielen

Tijdens de inventarisatie zijn geen beschermde reptielen aangetroffen. Uit de geraadpleegde verspreidingskaarten blijkt dat de Ringslang (tabel 3 FF-wet / Rode Lijst status 'kwetsbaar') voorkomt in de omgeving van het plangebied. De Ringslang is een watergebonden slang. Deze soort is voor de voortplanting afhankelijk van broeihopen en overwintert ondermeer in oude konijnenholen, in hooihopen, en onder takkenbossen en braamstruiken. In het

plangebied komt nauwelijks oppervlaktewater voor. De enkele sloten zijn zeer smal en lijken in de zomer droog te kunnen vallen (zie foto figuur 7). Het plangebied is vanwege het ontbreken van voldoende oppervlaktewater niet geschikt voor de Ringslang. Ook de iets bredere sloot bij de woning (foto figuur 7) voldoet niet aan het habitat voor de Ringslang. De Ringslang wordt daarom binnen het plangebied niet verwacht. Op basis van de bureaustudie worden binnen het plangebied ook geen andere (streng) beschermde reptielen verwacht.

4.3.5 Zoogdieren

Tijdens de veldinventarisatie zijn geen (streng) beschermde zoogdieren waargenomen. Er is binnen het plangebied ook geen geschikt biotoop aangetroffen voor streng beschermde zoogdieren. Deze worden hier derhalve niet verwacht.

4.3.6 Vleermuizen

Hoewel vleermuizen zoogdieren zijn, worden deze vanwege hun afwijkende eigenschappen als afzonderlijke groep behandeld in deze rapportage. Alle vleermuizen die voorkomen in Nederland zijn strikt beschermd (tabel 3 FF-wet / Bijlage IV Habitatrichtlijn).

Uit de bureaustudie blijkt dat er verschillende streng beschermde vleermuissoorten voorkomen in de omgeving van het plangebied, zoals Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis en Laatzvlieger. Er is een indicerend vooronderzoek uitgevoerd met betrekking tot vleermuizen. Hierbij is middels de checklist van het Vleermuisprotocol van de Gegevensautoriteit Natuur geïnventariseerd welke functies het plangebied ten aanzien van vleermuizen zou kunnen vervullen. De af te breken stal is visueel geïnspecteerd op mogelijke geschiktheid voor vleermuizen.

De bebouwing binnen het plangebied, met name de oudere gebouwen op het perceel van nummer 142, zijn mogelijk geschikt als rust- of verblijfplaats voor gebouwbewonende vleermuizen. Het grootste deel van de bestaande bebouwing blijft behouden. De enige stal die wordt afgebroken is ongeschikt voor vleermuizen. Er is in deze stal geen dakbeschot of spouwruimte waartussen vleermuizen kunnen wegkruipen. Bovendien bevinden zich scheuren in de muren en is de deur open voor de paarden die in de stal staan. De tocht die hierdoor ontstaat maakt de stal ongeschikt voor vleermuizen.

Er zijn binnen het plangebied geen geschikte bomen aangetroffen die dienst kunnen doen als kolonieboom voor boombewonende soorten. Er bevinden zich binnen het plangebied ook geen landschappelijke structuren die mogelijk deel kunnen uitmaken van vlieg- of migratieroutes van vleermuizen. De bomenrij ten noorden van het perceel van nummer 142 is een losstaand element tussen het Noordeinde en de achterliggende polder en staat niet met andere elementen in verbinding. Van een doorgaande route is derhalve geen sprake. Bovendien is de achterliggende polder vanwege de grote openheid en afwezigheid van beschutting niet erg geschikt als foerageergebied. Mogelijk biedt het beschutte deel van het erf op het perceel van nummer 142 in beperkte mate foerageergelegenheid aan vleermuizen.

4.3.7 Overige soorten

Er zijn binnen het plangebied geen beschermde insecten, vlinders of andere ongewervelden aangetroffen. De inventarisatie heeft plaatsgevonden in de winterperiode, waarin de trefkans voor deze soorten erg klein is. Er zijn binnen het plangebied echter ook geen geschikte biotopen aangetroffen voor beschermde insecten, vlinders of andere ongewervelde soorten. Uit de bureaustudie blijkt dat de streng beschermde Platte schijfhoren (tabel 3 FF-wet / Bijlage IV Habitatrichtlijn / Rode Lijst status 'kwetsbaar') mogelijk voorkomt in de omgeving van het plangebied. De Platte schijfhoren heeft een voorkeur voor helder, stilstaand of zwakstromend water met een rijke plantengroei. De soort komt vooral voor in

laagveengebieden, met name in wateren met een veenbodem. De sloten binnen het plangebied zijn smal en ondiep en plantengroei ontbreekt. Dit biotoop is niet geschikt voor de Platte schijfhoren. De Platte schijfhoren wordt daarom niet verwacht binnen het plangebied. Op basis van de biotoopkenmerken worden binnen het plangebied ook geen andere (streng) beschermde insecten, vlinders of andere ongewervelde soorten verwacht.

5 Conclusies en aanbevelingen

In dit hoofdstuk volgt een opsomming van de conclusies en aanbevelingen. Daarnaast wordt er aangegeven of er bij het realiseren van de nieuwbouwplannen schade verwacht wordt aan de (streng) beschermde soorten binnen het plangebied.

5.1 Conclusies en aanbevelingen

- Het plangebied heeft geen directe relatie met beschermde gebieden (Natura 2000, beschermde natuurmonumenten, (P)EHS gebieden of ecologische verbindingzones).
- Het plangebied is niet geschikt als foerageergebied voor de doelsoorten van de nabij gelegen Natura2000-gebieden. Schade aan Natura2000-doelsoorten is derhalve niet aan de orde.
- Voor de algemeen beschermde soorten (Groene kikker, Bruine kikker, Gewone pad, Kleine watersalamander) geldt in geval van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting een vrijstelling van de Flora- en faunawet. Er hoeft voor deze soorten geen ontheffing aangevraagd te worden. Wel dient voor deze soorten de algemene zorgplicht in acht genomen te worden.
- Indien bomen en struiken verwijderd worden, dient dit bij voorkeur buiten het broedseizoen van vogels te gebeuren, zodat overtreding van de FF-wet wordt voorkomen. Het broedseizoen loopt globaal van 15 maart tot 15 juli. De FF-wet hanteert echter geen standaard periode voor het broedseizoen; van belang is of een nest bewoond is. Indien een bewoond nest wordt aangetroffen, mogen er geen werkzaamheden uitgevoerd worden die het nest verstoren. Vogelnesten die jaarrond beschermd worden door de FF-wet, zijn niet aangetroffen of te verwachten op de locatie waar werkzaamheden zullen plaatsvinden. *Voor aanvang van werkzaamheden tijdens het broedseizoen dient een terzake kundige een inspectie uit te voeren ten aanzien van eventuele broedende vogels.*
- De streng beschermde Rugstreeppad komt voor in de directe omgeving van het plangebied. Binnen het plangebied is momenteel geen geschikt voortplantingsbiotoop aanwezig voor de Rugstreeppad. Mogelijk overwintert een enkel exemplaar in zogenaamde rommelhoekjes binnen het plangebied, onder elementen als tegels, pellets en autobanden. *Geadviseerd wordt om dergelijke rommelhoekjes na de winterperiode te verwijderen. Van overtreding van de FF-wet is dan geen sprake, omdat in de directe omgeving voldoende alternatieve overwinteringsplaatsen aanwezig zijn.*

Indien er voor de nieuwbouw van de stal zand of grond gestort wordt dat lang onbewerkt blijft liggen, kan het plangebied geschikt worden als voortplantingsgebied voor de Rugstreeppad of op grotere schaal geschikt worden als overwinteringsgebied. Om vestiging van de Rugstreeppad in het voorjaar te voorkomen, moet vlak voor en tijdens het voortplantingsseizoen (globaal van half april t/m augustus) voorkomen worden dat ondiepe poelen en plassen ontstaan waarin deze paddensoort z'n eieren kan leggen. Daarnaast moet voorkomen worden dat er aan het begin van het

overwinteringsseizoen (globaal van half oktober t/m maart) zand en/of grond onbewerkt ligt waarin de Rugstreeppad zich ter overwintering kan ingraven.

- Uit de bureaustudie blijkt dat verschillende streng beschermde vleermuissoorten voorkomen rond het plangebied. De bestaande bebouwing binnen het plangebied, met name de oudere gebouwen op het perceel van nummer 142, zijn mogelijk geschikt als rust- of verblijfplaats voor gebouwbewonende vleermuissoorten. De af te breken stal is voor vleermuizen echter ongeschikt. Er zijn binnen het plangebied geen geschikte koloniebomen aangetroffen boombewonende soorten. Ook bevinden zich binnen het plangebied geen landschappelijke structuren die deel kunnen uitmaken van vlieg- of migratieroutes. Het beschutte deel van het erf op het perceel van nummer 142 biedt mogelijk in beperkte mate foerageergelegenheid aan vleermuizen. Foerageergebied is echter alleen beschermd indien het van groot belang is voor de functionaliteit van de verblijfplaatsen van de soorten, doordat er onvoldoende alternatieven aanwezig zijn. Dit is op deze locatie niet het geval. In de directe omgeving is voldoende alternatief foerageergebied aanwezig. De voorgenomen plannen zullen geen nadelige gevolgen hebben voor de gunstige staat van instandhouding van eventuele vleermuispopulaties.
- De enkele sloten blijven bij de voorgenomen maatregelen ongemoeid. Er is dan ook geen schade te verwachten aan de sloten binnen het plangebied.

5.2 Algemene Zorgplicht

Voor alle planten- en diersoorten geldt de algemene zorgplicht die is opgenomen in artikel 2 van de Flora- en faunawet. Deze bepaalt dat een ieder die weet dat zijn of haar handelen nadelige gevolgen voor flora en/of fauna kan hebben, verplicht is om maatregelen te nemen (voor zover redelijkerwijs kan worden gevraagd) die deze negatieve gevolgen zoveel mogelijk voorkomen, beperken of ongedaan maken.

In het kader van de algemene zorgplicht wordt geadviseerd om in de nieuwe situatie nestgelegenheden voor gebouwen-bewonende vogels en verblijfplaatsen voor vleermuizen aan te brengen. Hierbij kan gedacht worden aan nestkasten voor de Huismus en voor vleermuizen en invliegopeningen of kunstnesten voor de Boerenwaluw en Huiswaluw. Vleermuizen en zwaluwen kunnen helpen de overlast voor de paarden door insecten te bestrijden. Tevens kunnen in de stal nestkasten voor de Kerkuil worden geplaatst. Deze soort bestrijdt muizen.

Ook wordt geadviseerd om zoveel mogelijk van de bestaande bomen en struiken binnen het plangebied te behouden ten behoeve van vogels.

6 Bronnen

Geraadpleegde literatuur

1. ANWB, *Topografische Atlas Zuid-Holland 1:25.000*, 2004.
2. Dienst landelijk gebied, *Handreiking Flora- en faunawet*, oktober 2006
3. Ministerie van Landbouw, natuurbeheer en voedselkwaliteit, *Rode Lijsten*, Den Haag, 2004
4. Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging en Gegevensautoriteit Natuur 2012. *Vleermuisprotocol 2012*, 24 februari 2012.
5. Provincie Zuid-Holland, *Ecologische verbindingzones in Zuid-Holland, Aanwijzingen voor inrichting en beheer*, 1998.

Geraadpleegde internetsites:

6. www.rijksoverheid.nl
7. www.ravon.nl
8. www.vleermuis.net
9. www.zuid-holland.nl
10. waarneming.nl

Watersnip Advies

Advies voor ecologie, landschap, water en recreatie

's-Gravenbroekseweg 154
2811 GK Reeuwijk
+ 31 (0)182-395460
www.watersnip.info
advies@watersnip.info

